

RONDE TAFELGESPREK TWEEDE KAMER COMMISSIE
BUITENLANDSE HANDEL EN
ONTWIKKELINGSSAMENWERKING,
DUTCH DIAMOND, JUNI 2026

DUTCH DIAMOND VANUIT ONDERNEMERSPERSPECTIEF

04-06-2026

De Dutch Diamond, een krachtige Nederlandse aanpak

De kracht van de 'Dutch Diamond' aanpak¹ ligt in het verbinden van kennis, innovatie, investeringen en uitvoeringskracht vanuit de combinatie van partijen. Daarmee heeft Nederland internationaal een sterke reputatie opgebouwd. In sectoren als voedsel, water, gezondheid en klimaat heeft deze samenwerking geleid tot innovatie, duurzame economische ontwikkeling en langdurige internationale partnerschappen.

Juist in een wereld van toenemende geopolitieke spanningen, kwetsbare handelsketens en groeiende concurrentie om markten, grondstoffen en invloed is de Dutch Diamond een krachtige aanpak. Door handel, kennis, investeringen en internationale samenwerking te verbinden, draagt de aanpak niet alleen bij aan duurzame ontwikkeling in partnerlanden, maar ook aan Nederlandse strategische belangen, economische weerbaarheid en concurrentiekracht. Daarmee is het niet alleen een instrument voor ontwikkelingssamenwerking, maar een sterk strategisch instrument van het Nederlandse buitenlandbeleid.

Het ondernemersperspectief

Voor het bedrijfsleven is deelname aan de Dutch Diamond een investering in duurzame markten en partners, stabiele ketens en toekomstig verdienvermogen, hier en elders.

Nederlandse bedrijven investeren wereldwijd, ontwikkelen nieuwe markten, bouwen waardeketens op en dragen bij aan werkgelegenheid en economische ontwikkeling. Zij hebben belang bij stabiele samenlevingen, sterke lokale economieën, goed functionerende instituties, goed opgeleide arbeidskrachten en betrouwbare handelsrelaties. Samenwerking met partnerlanden voor het versterken van randvoorwaarden (op nationaal en lokaal niveau) voor het bevorderen van stabiliteit en eerlijke handel, is een wederzijds belang.

---

¹ De Dutch Diamond is het Nederlandse samenwerkingsmodel waarin overheid, bedrijfsleven, kennisinstellingen, maatschappelijke organisaties, en financiële instellingen gezamenlijk werken aan maatschappelijke en economische opgaven elders.

De Dutch Diamond helpt daarbij door toegang te bieden tot lokale netwerken en partners, risico's te delen, (lokale en sectorale) marktontwikkeling en innovatie te versnellen, institutionele versterking, opbouw van kennis, waardeketens te verduurzamen en het investeringsklimaat te versterken.

Voor veel bedrijven zijn duurzaamheid, leveringszekerheid en economische continuïteit inmiddels onlosmakelijk met elkaar verbonden. Daarmee vormt de Dutch Diamond niet alleen een instrument voor internationale samenwerking, maar ook een instrument voor economische weerbaarheid en concurrentiekracht. Juist daar ligt de verbinding tussen handel en internationale samenwerking.

Aanbevelingen aan de Kamer

Vanuit het perspectief van het bedrijfsleven, zijn de volgende aandachtspunten belangrijk bij de uitrol van een effectieve Dutch Diamond:

1. Investeer in álle onderdelen van de Dutch Diamond

De kracht van de aanpak zit in de combinatie en actieve inzet van alle schakels op gezamenlijk bepaalde en heldere doelen, vanuit ieders specifieke rol en verantwoordelijkheid. Wanneer één van deze schakels onvoldoende wordt ondersteund, verliest het geheel aan effectiviteit. Daarom:

- Stel voldoende middelen beschikbaar voor maatschappelijke organisaties en de ondersteuning van een kennisagenda, kennis- en talentontwikkeling zodat kennisinstellingen en maatschappelijke organisaties structureel hun rol kunnen invullen.
- Stel middelen beschikbaar voor de maatschappelijke organisaties om hun rol in te kunnen vullen.
- Zorg voor een actieve en verbindende overheid die met (lange termijn) visie en beleid faciliteert, goede randvoorwaarden ontwikkelt, ruimte schept, financiert en vanuit zijn eigen rol investeert in samenwerking tussen overheden op institutioneel niveau. Betrokkenheid van meerdere departementen (OCW, LVN, EZ, Defensie, BuZa) kan daarbij nodig zijn. Versterk het diplomatieke netwerk en investeer in (loopbaan)expertise.
- Hanteer een pragmatische meerjarige aanpak en ontwikkel flexibel (financieel) instrumentarium dat breed en meerjarig ingezet kan worden. Dit draagt bij aan de duurzaamheid van de aanpak en vergroot de impact. Zorg voor goede afstemming tussen het ontwikkelings- en handelsinstrumentarium, zodat actoren hun respectieve complementaire rollen kunnen vervullen.
- Versterk de publiek-private samenwerkingsstructuren in Nederland voor internationalisering van sectoren: Met het beëindigen van het topsectorenbeleid in Nederland is een bestaande en goed werkende structuur verdwenen met zichtbare aanspreekpunten voor internationalisering van sectoren. Juist bij deze aanspreekpunten, belegd bij diverse specialistische partijen, vond krachtenbundeling binnen een sector plaats, kwam kennis, bedrijfsleven, overheid en maatschappelijke organisaties samen en vond besluitvorming over inzet elders plaats. Investeer in het behoud van deze specialistische partijen als krachtenbundelaars en sectorale netwerkorganisaties.

2. Werk vanuit gelijkwaardige partnerschappen

Duurzame internationale samenwerking begint bij gelijkwaardige partnerschappen, duurzame relaties en het bevorderen van wederzijdse belangen.

Door aan te sluiten bij de prioriteiten van landen in het mondiale Zuiden en te investeren in lokale instituties, kennisopbouw en co-creatie, versterken we zowel de lokale impact als duurzame en strategische relaties voor Nederland.

3. Benut Europa als multiplier

De Dutch Diamond is een onderscheidende Nederlandse aanpak die publieke en private kracht bundelt. Door deze sterker te verbinden met Europese instrumenten zoals Global Gateway kan Nederlandse kennis, innovatie en investeringen op grotere schaal worden ingezet, wordt de effectiviteit vergroot en neemt onze internationale impact toe.

4. Bepaal gezamenlijk waar de Dutch Diamond wordt ingezet

Bedrijven en ondernemers zijn actief in landen waar zij kansen zien en willen benutten. Belangrijke factoren hierbij zijn investerings- en vestigingsklimaat, geschoolde arbeid en natuurlijke- en markt omstandigheden, en duurzaam toekomstperspectief. Focus op voor Nederland strategische landen. De Dutch Diamond zal niet in elk land en omstandigheid toepasbaar zijn. Bepaal daarom vanuit de publiek-private samenwerkingsstructuren de landen/markten waarop deze aanpak succesvol, meerjarig en met impact ingezet kan worden.

Slot

Nederland is groot geworden door internationale samenwerking. De Dutch Diamond laat zien dat economische belangen, maatschappelijke impact en geopolitieke doelstellingen elkaar kunnen versterken. Juist in een wereld die onzekerder wordt, is dit een sterk instrument waarover Nederland beschikt om duurzame partnerschappen op te bouwen, onze internationale positie te versterken en bij te dragen aan brede welvaart, hier én elders.

Investeer daarom in alle actoren om de diamant weer te laten werken: een actieve overheid, ruimte voor kennis(instellingen), maatschappelijke organisaties, ondernemers en financiële instellingen om hun rol te kunnen invullen.

Contact

VNO-NCW en MKB-Nederland

baller@vnoncw-mkb.nl